

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

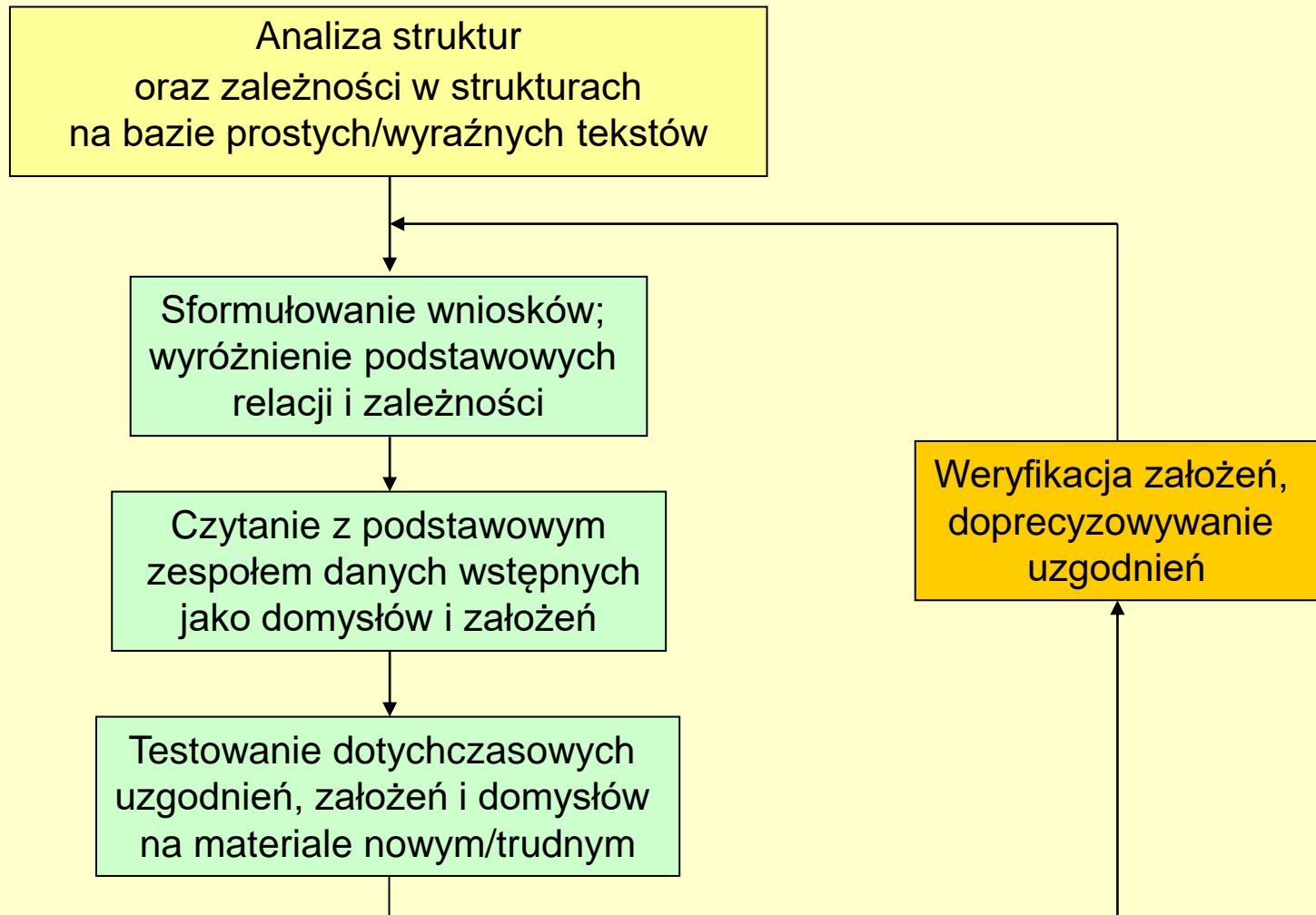
HRB

Na początek przypomnienie
kilku rzeczy z wykładów I - III

- Przypomnijmy, że HRB zajmuje się badaniem i rekonstruowaniem struktur literackich tekstów biblijnych.
- HRB stanowi jedno z narzędzi egzegetyczno-interpretacyjnych.
- W ramach naszych zajęć staramy się zapoznać z podejściem semantyczno-tematycznym, które jest propozycją autorską.
- PS-T jest w drodze. Ze względu na ograniczoną liczbę przeanalizowanych ksiąg można się spodziewać, że zostanie ono pogłębione, doprecyzowane, ale i skorygowane. Wciąż jest możliwe napotkanie nowych zjawisk tekstowych, które będą musiały zostać umieszczone na dotychczasowym planie schematów i typowych zależności.

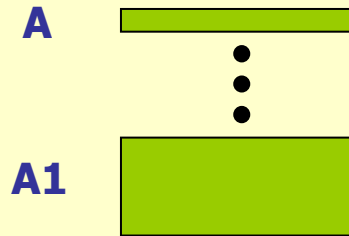
Jak to było?

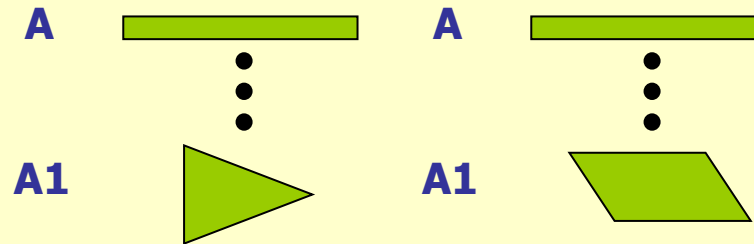

Z naszych dotychczasowych doświadczeń wynika na przykład, że:

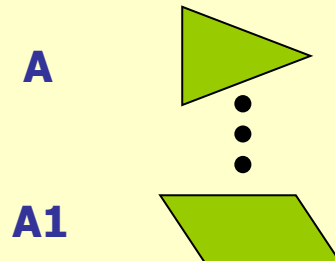
- elementy paralelne w strukturze mogą mieć różną objętość;

- elementy paralelne mogą być złożone i mieć własną strukturę, ale nie muszą;

- kształty struktur elementów paralelnych względem siebie mogą być różne.

Jak to było?

Ostatni z analizowanych miesiąc temu przykładów, Łk 17,1-10, był istotny dla tematu naszych spotkań pod wieloma względami.

Przypomnijmy go.

Jak to było?

(1) I rzekł do uczniów swoich: Nie podobna, by zgorszenia nie przyszły, lecz biada temu, przez którego przychodzą. (2) Lepiej by było dla niego, gdyby kamień młyński zawisł na szyi jego, a jego wrzucono do morza, niż żeby zgorszył jednego z tych maluczkich. (3) Miejcie się na baczności.

Jeśli by zgrzeszył twój brat, strofuj go, a jeśli się upamięta, odpuść mu. (4) A jeśli by siedemkroć na dzień zgrzeszył przeciwko tobie, i siedemkroć zwrócił się do ciebie, mówiąc: Żałuję tego, odpuść mu.

(5) I rzekli apostołowie do Pana: Przydaj nam wiary. (6) A Pan rzekł: Jeśli byście mieli wiarę jak ziarno gorczyczne, i rzekli byście do tego figowca: Wyrwij się z korzeniem i przesadź się w morze, usłuchałby was.

(7) Kto zaś z was, mając sługę, który orze lub pasie, powie do niego, gdy powróci z pola: Chodź zaraz i zasiądź do stołu? (8) Czy nie powie mu raczej: Przygotuj mi wieczerzę, przepasz się i usługuj mi, aż się najem i napiję, a potem i ty będziesz jadł i pił? (9) Czy dziękuje słudze, że uczynił to, co mu polecono? (10) Tak i wy, gdy uczynicie wszystko, co wam polecono, mówcie: Sługami nieużytecznymi jesteśmy, bo co winniśmy byli uczynić, uczyniliśmy.

Co pokazał nam Łk 17,1-10:

- uwidoczniał to, że rzeczywiście mamy skłonność do atomizowania tekstu, jeśli tylko natrafimy na jakieś przesunięcia tematyczne – powstrzymujemy się od próby powiązania ciągu tekstu w jednostkę znaczeniową, nawet wówczas, gdy nie mamy poważnego sygnału w samym tekście, że ewidentnie doszło do zmiany kwestii (HRB mówi: czytamy w sposób ciągły);
- pokazał, że na pierwszy rzut oka, możemy nie dostrzec kompozycji, która w rzeczywistości jest obecna; potrzebujemy czasem znacznie bardziej wniknąć w sensy i dokładniej prześledzić logikę tekstu, aby odkryć jego budowę i główne przesłanie;
- znaczenie wybranych szczegółów zmieniło się całkowicie!
- po trzecie, a tego już nie zdążyliśmy omówić ostatnio, jest przykładem, jak dochodzi do naruszenia uczciwości czytania tekstu.

Jak to było?

A1 a (1a) I rzekł do uczniów swoich: Niepodobna, by zgorszenia nie przyszły,
b (1b) lecz biada temu, przez którego przychodzą.
c (2a) Lepiej by było dla niego, gdyby kamień młyński zawisł na szyi jego, a jego wrzucono do morza,
b1 (2b) niż żeby zgorszył jednego z tych maluczkich.
a1 (3a) Miejcie się na baczności.

B1 a1 (3b) Jeśliby zgrzeszył twój brat, strofuj go,
b1 (3c) a jeśli się upamięta,
c1 (3d) odpuść mu.
a2 (4a) A jeśliby siedemkroć na dzień zgrzeszył przeciwko tobie,
b2 (4b) i siedemkroć zwrócił się do ciebie, mówiąc: Żałuję tego,
c2 (4c) odpuść mu.

A2 a (5) I rzekli apostołowie do Pana: Przydadź nam wiary.
b (6a) A Pan rzekł: Jeślibyście mieli wiarę jak ziarno gorczyczne, i rzeklibyście do tego figowca: Wyrwij się z korzeniem i przesadź się w morze,
a1 (6b) usłuchałby was.

B2 a a (7) Kto zaś z was, mając sługę, który orze lub pasie, powie do niego, gdy powróci z pola: Chodź zaraz i zasiądź do stołu?
b (8a) Czy nie powie mu raczej: Przygotuj mi wieczerzę,
c (8b) przepasz się i usługuj mi (!),
b1 (8c) aż się najem i napiję,
a1 (8d) a potem i ty będziesz jadł i pił?
b (9) Czy dziękuje słudze, że uczynił to, co mu polecono?
a1 a1 (10a) Tak i wy,
b1 (10b) gdy uczynicie wszystko, co wam polecono,
a2 (10c) mówcie: Sługami nieużytecznymi jesteśmy,
b2 (10d) bo co winniśmy byli uczynić, uczyniliśmy.